

Instytut Pamięci Narodowej - Katowice

<https://katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosc/198145,Oddanie-ho%ldu-Bohaterom-spczywajacym-w-Kwaterze-Zolnierzy-Niezlomnych-Katowice-.html>
17.05.2024, 20:50

Oddanie ho%ldu Bohaterom spoczywajacym w Kwaterze %olnierzy Niezlomnych - Katowice, 1 marca 2024

Oddanie ho%ldu Bohaterom spoczywajacym w Kwaterze %olnierzy Niezlomnych - Katowice, 1 marca 2024

Uroczystości upamiętniające Narodowy Dzień Pamięci %olnierzy Wyklętych, który przypada 1 marca, Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach rozpoczął oddaniem ho%ldu Bohaterom spoczywajacym w Kwaterze %olnierzy Niezlomnych (sektor 18, rząd 1) na cmentarzu komunalnym przy ul. Murckowskiej w Katowicach. O godz. 9.00, z udziałem rodzin %olnierzy drugiej konspiracji, przedstawicieli władz wojewódzkich oraz samorządowych nastąpił akt poświęcenia grobów pięciu %olnierzy podziemia niepodległościowego: Henryka Filipeckiego, Antoniego Fojcika, Władysława Grada, Mariana Kostępskiego i Antoniego Tkocza, które zostały wybudowane w lutym 2024 r. nakładem Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Aktu poświęcenia dokonał ks. ppłk. Grzegorz Bechta - proboszcz parafii wojskowej pw. św. Kazimierza Królewicza w Katowicach. W kwaterze spoczywają także %olnierze podziemia niepodległościowego Franciszek Skrobol oraz Józef Wawrzyńczyk, których szczątki zostały odnalezione przez IPN w 2017 i 2018 r.

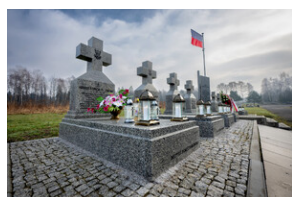
Dr Andrzej Sznajder, dyrektor katowickiego oddziału IPN na cmentarzu przytoczył słowa zmarłego w katastrofie smoleńskiej prezesa Instytutu dr. hab. Janusza Kurtyki, który na krótko przed śmiercią mówił w wywiadzie o konieczności kultywowania pamięci żołnierzy podziemia antykomunistycznego. Powstanie, staraniem IPN, na katowickim cmentarzu kwatery żołnierzy niezłomnych jest realizacją tej idei – mówił.

„Stoimy pomiędzy dwoma rzędami mogił – z jednej strony mogił weteranów AK, uczestników powstania warszawskiego, a przed nami powstała trzy lata temu kwatera żołnierzy wyklętych, której zaczątkiem był ten skromny pomnik - Gloria Victis, który stanął w tym miejscu 1 marca 2021 r. W ciągu następnych miesięcy i lat pojawiły się kolejne groby żołnierzy podziemia niepodległościowego (...)” - przypomniał dr Sznajder.

Dyrektor podkreślił, że odnalezienie i pochowanie ich szczątków przywróciło tym żołnierzom godność, nazwiska i pełnione funkcje. Jak zaznaczył, wszyscy zmarli w bardzo młodym wieku, oddając życie za wolną ojczyznę.

W uroczystości wzięli udział: w zastępstwie wojewody śląskiego Magdalena Szewczuk-Szturc - dyrektor Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, w zastępstwie Marszałka Województwa Śląskiego - Krzysztof Dzierwa - Sekretarz Województwa oraz Waldemar Bojarun, zastępca prezydenta Miasta Katowice.

Instytut Pamięci Narodowej reprezentowali: dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach oraz Jan Kwaśniewicz, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Katowicach.

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Niezlomnych -
Katowice, 1 marca
2024

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy

Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy

Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024. Fot.: IPN K. Łojko

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024.

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024.

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024.

Oddanie hołdu
Bohaterom
spoczywającym w
Kwaterze Żołnierzy
Nieznomych -
Katowice, 1 marca
2024.

Antoni Fojcik ps. „Tosiek” urodził się 25 kwietnia 1916 r. w Rybniku. W latach 1936-38 służył w 3 Pułku Ułanów w Tarnowskich Górach. We wrześniu 1939 r. brał udział w wojnie obronnej. W 1941 r. został wywieziony na roboty przymusowe do Magdeburga. Po ucieczce w 1943 r. ukrywał się w Niemczech, a od 1944 r. pod Rybnikiem, w tym dwa zimowe miesiące na linii frontu. Po wojnie zatrudnił się w ochronie oficera WP (brata stryjecznego kpt. Leona Fojcika). Od września 1945 r. działał jako uczestnik akcji zaopatrzeniowych w inspektoracie rybnickim Delegatury Sił Zbrojnych – grupie dywersyjnej Rocha Koziółka „Odry”. Aresztowany 6 lutego 1946 r. przez PUBP Rybnik, przeszedł ciężkie śledztwo w WUBP w Katowicach. Na rozprawie Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach podczas sesji wyjazdowej w Rybniku w dniu 31 sierpnia 1946 r. zapadło 11 wyroków śmierci, z których ostatecznie trzy wykonano. Stracony w dniu 11 grudnia 1946 r. w więzieniu przy ul. Mikołowskiej w Katowicach. Szczątki Antoniego Fojcika odnaleziono we wrześniu 2018 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez Instytut Pamięi Narodowej na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Panewnickiej w Katowicach.

Władysław Grad urodził się 20 maja 1920 r. w Rybniku. Był synem powstańca śląskiego. W latach 1934-38 uczęszczał do szkoły zawodowej w Rybniku, jednocześnie od 1936 r. działał w ZHP. Do wybuchu wojny pracował w Hucie Silesia. Od początku okupacji do kwietnia 1942 r. organizował Tajną Polską Organizację Powstańczą (włączoną później do ZWZ-AK) w Rybniku. W latach 1940-42 pracował na kopalni w Gliwicach, a od maja 1942 r. ukrywał się pod Jędrzejowem. Po wojnie krótko służył w MO w Rybniku. Od września 1945 r. działał w inspektoracie rybnickim Delegatury Sił Zbrojnych – grupie dywersyjnej Rocha

Koziołka „Odry”, jako uczestnik akcji zaopatrzeniowych. Aresztowany 4 lutego 1946 r. przez PUBP Rybnik, przeszedł ciężkie śledztwo w WUBP w Katowicach. Skazany przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Katowicach podczas sesji wyjazdowej w Rybniku w dniu 31 sierpnia 1946 r. Rozstrzelany w dniu 11 grudnia 1946 r. w więzieniu przy ul. Mikołowskiej w Katowicach razem z Antonim Fojcikiem ps. „Tosiek” i Józefem Wawrzyńczykiem ps. „Pepik”. Szczątki Władysława Grada odnaleziono we wrześniu 2019 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez Instytut Pamięi Narodowej na Cmentarzu Komunalnym przy ul. Panewnickiej w Katowicach.

Marian Kostępski urodził się 15 maja 1923 r. w Zawadzie (obecnie gmina Połaniec). Od lutego do marca 1949 r. współpracował z organizacją antykomunistyczną „Legion Czarnego Lwa” Władysława Pezdy „Grubego Władka”, udzielając informacji o ruchach jednostek UB i MO oraz przechowując broń. Został zatrzymany przez PUBP w Sandomierzu w marcu 1949 r. i wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Kielcach z 19 maja 1949 r. skazany na 5 lat pozbawienia wolności. Zmarł w więzieniu w Raciborzu 8 maja 1952 r. Szczątki Mariana Kostępskiego zostały odnalezione w czerwcu 2021 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez Instytut Pamięi Narodowej na cmentarzu parafialnym Jeruzalem w Raciborzu.

Antoni Tkocz ps. „Antoś” urodził się 14 stycznia 1920 r. w Markłowicach. W latach 1939-1941 przebywał na robotach przymusowych w Niemczech. Na przełomie maja i czerwca 1946 r. wstąpił do oddziału Pawła Góreckiego „Hanyśa” Komendy Powiatu „Leśniczówka” Konspiracyjnego Wojska Polskiego obejmującej powiat rybnicki, a po rozbiciu jego struktur przeszedł z częścią partyzantów w cieszyńskie do plutonu NSZ „Wędrowiec” Emila Ruśnioka „Gustlika”. Brał udział w akcjach zbrojnych wymierzonych w aparat komunistycznej bezpieki. Po rozbiciu oddziału w lipcu 1946 r. przez UB-KBW ukrywał się. Na początku września 1946 r. został zatrzymany przez funkcjonariuszy PUBP w Rybniku. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Katowicach z 12 grudnia 1946 r. został skazany w trybie doraźnym na karę śmierci, którą wykonano 22 stycznia 1947 r. w więzieniu w Raciborzu. Szczątki Antoniego Tkocza zostały odnalezione w czerwcu 2021 r. podczas prac ekshumacyjnych prowadzonych przez Instytut Pamięi Narodowej na cmentarzu parafialnym Jeruzalem w Raciborzu.

Antoni Fojcik ps. Tosiek

Henryk Filipecki ps.
Tarzan

Marian Kostępski

Władysław Grad

Bohaterowie zostali pochowani w miejscu, w którym staraniem IPN powstała kwatery żołnierzy niezłomnych. W 2021 r. podczas obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Katowicach został odsłonięty i poświęcony pomnik „Gloria Victis” znajdujący się na terenie kwatery na katowickim cmentarzu komunalnym. Instytut Pamięci Narodowej chcąc godnie uczcić zamordowanych przez komunistów, podjął starania o pozyskanie miejsca pod budowę indywidualnych grobów. Lokalizację wytypowano we współpracy z Urzędem Miasta Katowice i przy akceptacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, który zgodnie ze stosowną ustawą nadzoruje sprawy związane z grobownictwem wojennym. Miasto Katowice bezpłatnie udostępniło miejsce pod budowę kwatery. Opracowanie projektu zlecono architektowi z Pszczyny Piotrowi Perledze. W centralnym miejscu kwatery wybudowano pomnik upamiętniający ofiary zbrodni sądowych reżimu komunistycznego. Napis „Gloria Victis” na upamiętnieniu nawiązuje do obiektu, który znajduje się na cmentarzu przy ul. Panewnickiej. Po obu stronach pomnika spoczęły szczątki żołnierzy powojennego podziemia odnalezione przez Instytut w ramach prowadzonych prac poszukiwawczo-archeologicznych.

Grobby Niezłomnych (2)

Grobby Niezłomnych (3)

Grobby niezłomnych